

KÜLÜGYMINISZTERIUM
Sajtófőosztály
101/1989.

ÖSSZEFOGLALÓ A NAGYKÖVETSEGI SAJTÓSZEMLEKBŐL

Magyar vonatkozású sajtóviSSzhang
Budapest, 1989. június 2.

WASHINGTON

A THE NEW YORK REVIEW OF BOOKS "A kommunizmus vége Lengyelországban és Magyarországon" címmel közöl cikket. Az írás részletesen foglalkozik a magyarországi politikai változásokkal, az új politikai pártok és alternatív szervezetek tevékenységével és a szociáldemokrácia irányába történő elmozdulással. Megállapítja, a magyar vezetés a független pártok viszonylagos erőtlensége ellenére is visszavonul és feladja hatalmának egy részét aminek okai az alábbiakban keresendők: a Nyugattal korábban kialakított szoros kapcsolatok és az ideológiai megfontolások viszonylagos jelentéktelensége miatt egyszerűen nem látják át, hogy miért ne lazíthatnának hatalmukon; a pártvezető Grósz Károly viszonylagos gyengesége és határozatlansága; a párt vezetésében folyó hatalmi harc, amelyre az "aki mer, az nyer" mondás a legjellemzőbb. A cikk a továbbiakban a párt választási esélyeit latolgatja, majd arra kíván választ kapni, hogy a jelenlegi jóindulatú szovjet magatartás meddig marad fenn. Úgy véli, a Varsói Szerződésből történő kilépés és az osztrák típusú semlegesség jelentheti a szovjet tűrőképesség határát. (május 31.)

[..]

[...]

HÁGA

Az NRC HANDELSBLAD "Grósz Károly pozíciója vitás" címmel közöl cikket. A szerző szerint Kádár János leváltása után - a múlt év májusától - a magyar belpolitikai események felgyorsultak. Új törvényeket alkottak, elfogadott tény a többpártrendszer bevezetése, élénk belpolitikai vita folyik az országban, megszűnt a tervutasítási rendszer, új utazási törvény lépett életbe, megnőtt a sajtó és a tömegtájékoztatás felelőssége, a szakszervezetek megszabadultak a párt nyomásától, megszűnt a párt monopolhelyzete, új megvilágításba került az évtizedekig tabunak számító Nagy Imre ügy, a legfelsőbb pártvezetésből kikerültek a konzervatív erők és felélénkült a magyar-román vita. A párt iránti bizalom azonban meggyengült. 1985-ben a magyarok 66 százaléka támogatta a pártot, ma ez 24 százalékra esett vissza. Országos választás esetén a párt csak koalícióban tudna kormányt alakítani. Grósz Károly főtitkár egyre jobban átadja a kezdeményezést Pozsgay Imrének, aki a párton belül a legnagyobb reformpolitikusnak számít. Pozsgay utalt arra, hogy fennáll a pártszakadás veszélye. Az a kommunista rendszer, amelyik ma Kelet-Európában létezik, alkalmatlan a megreformálásra. A választásokra a pártnak kell megadnia az irányt, változások vagy szakítások révén. Grósz Károly helyzete a belpolitikai viták közepette egyre inkább gyengül. A párt reformkörei egyre erőteljesebben támadják, soron kívüli pártkongresszus összehívását sürgetik. A Kecskeméti ren-

dezett összejövetelel nyíltan bíralták határozatlansága miatt. A párt reformköre azzal számol, hogy az őszi kongresszuson Grósz Károlyt Pozsgay Imre váltja fel a főtitkári tisztségben. (május 30.)

[...]

TOKIÓ

A JAPAN TIMES beszámol a Nagy Imre ügyében elhangzott MSZMP szóvivői nyilatkozatról. A cikk szerint az MSZMP, elismerve Nagy Imre elítélésének törvénytelen jellegét, harminc éve élő dogmát döntött meg. Utal arra, hogy a június 16-iki temetést az MSZMP a nemzeti megbékélés napjává kívánja avatni. Idézi a párt szóvivőjét, aki szerint az ügy legfőbb tanulsága, hogy senkit sem szabad politikai okok miatt megfosztani életétől. (június 1.)